

SVENSKA KRAFTNÄT

Ständig förbättring i miljöarbetet

2024-10-08 - Naturvårdsverkets miljöledningskonferens

Célia Ferraro, miljöspecialist

Agenda

- Kort om Svenska kraftnät
- Det systematiska miljöarbetet, utmaningar och framgångsfaktorer
- Exempel på arbetssätt:
 - Svenska kraftnäts uppförandekod, från utmaning till förbättring
 - Förbättringsarbete och avvikelshantering
- Frågor?

Kort om Svenska kraftnät

Svenska kraftnät

- Ett statligt affärsverk
- Uppdraget bestäms av regeringen
- 2019: 669 anställda
2024: ca 1 500 anställda
20 anställda på Hållbarhets-
avdelningen

Vårt huvuduppdrag

”Att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem.”

Från förordning med instruktion för SvK (2007:1119)

Vi är en viktig aktör i Sveriges och Europas energiomställning

- Vi satsar på nya kraftledningar och reinvesteringar för att kunna ansluta ny elproduktion och stora elförbrukare till transmissionsnätet.
- Vi anpassar kraftsystemet till ny produktionsmix och nya förbrukningsmönster.
- Utveckling av marknader och it-lösningar för att hantera ett kraftsystem med ny produktionsmix och hög förbrukning

Minst 42,5 % förnybart i EU till 2030

Större andel förnybar energi är avgörande för att drastiskt minska utsläppen från energisektorn och nå EU:s mål om klimatneutralitet till 2050.

Det systematiska miljöarbetet

Det systematiska miljöarbetet på Svenska kraftnät

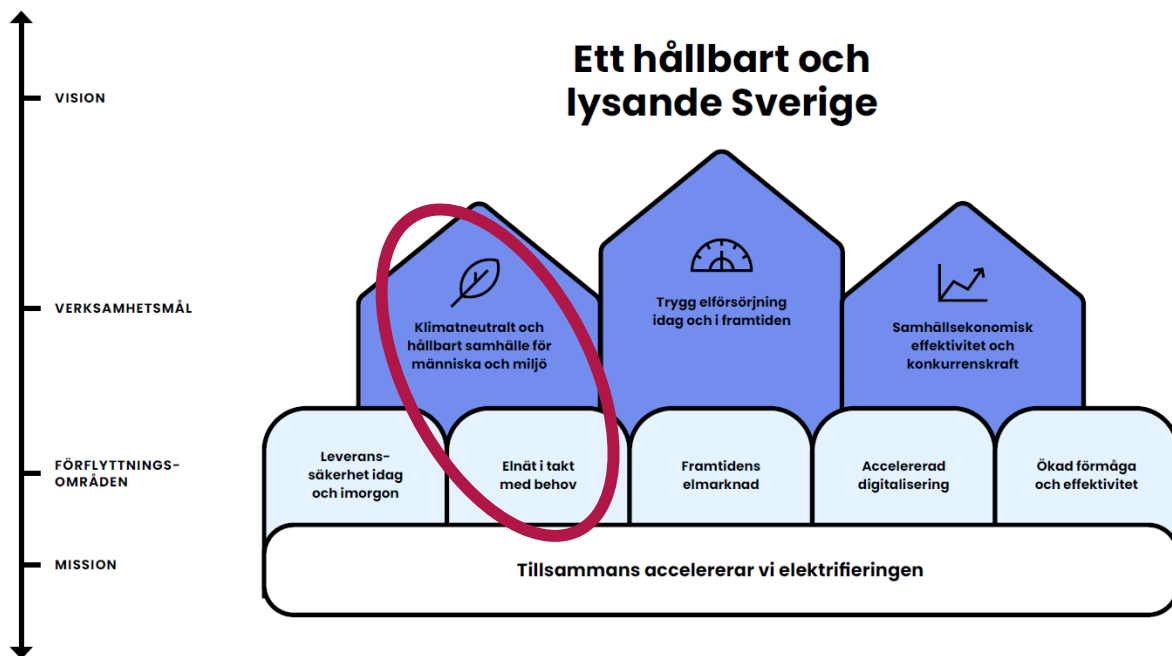
- **Framgångsfaktorer:**

- ISO 14001-certifiering sedan 2011
- Ny strategi mot 2030:
 - Ny hållbarhetsavdelning med tydligt uppdrag ger större mandat inom organisationen
 - Tvärfunktionellt arbete för att ta fram nya mål och nyckeltal enligt önskade lägen

- **Utmaningar:**

- Uppdraget bestäms av regeringen, vilket kan påverka den långsiktiga planeringen.
- Målkonflikter: bygga snabbt, säkert och hållbart. Olika prioriteringar inom organisationen.
- Organisationens förändras och växer, behov av utbildning samt tydlig kommunikation och rutiner.
- Frivilliga kompensationsåtgärder inom biologisk mångfald får inte finansieras med transmissionsnätstariffen, vilket begränsar det fortsatta arbetet inom det här området.

Hållbarhet för Svenska kraftnät – integrerat i Svenska kraftnäts strategi

”Nyttja standardisering, teknisk utveckling och proaktivt miljöarbete för effektiv, hållbar utbyggnad och bättre nyttjande av nätet. [...] Vi ska arbeta för att minska vår negativa klimat- och miljöpåverkan i våra utbyggnadsprojekt, för att öka den biologiska mångfalden och för att använda miljöanpassade, säkra och hållbara råvaror och resurser.”

Svenska kraftnäts väsentliga hållbarhetsaspekter och önskade lägen:

Hållbar och säker elförsörjning

Vi har en säker elförsörjning som möjliggör en hållbar samhällsutveckling.

Dialog och hållbarhet på lokal nivå

Vi har en inkluderande samhällsdialog på alla nivåer.

Hållbart arbetsliv

Vi har en branschledande organisatorisk, fysisk och social arbetsmiljö.

Hållbara inköp

Vi har en hållbar leverantörskedja och våra upphandlingar ligger i framkant vad gäller hållbarhet.

Forskning, utveckling och innovation

Vi har en stark innovationskultur, utvecklar nya lösningar och kompetenshöjer vår personal.

Biologisk mångfald

Vid markinträng arbetar vi även för en bibehållen nivå av biologisk mångfald.

Cirkularitet och klimatpåverkan

Vi strävar mot en cirkulär verksamhet och har minskat vår negativa klimatpåverkan i relation till vår utbyggnadstakt.

Exempel på arbetsätt – Uppförande- koden

Svenska kraftnäts uppförandekod, från utmaning till förbättring

2023 handlade Svenska kraftnät ca 11 miljarder kronor (mdkr).

De planerade investeringsutgifterna i koncernen under perioden 2025–2027 uppgår till totalt 44 mdkr.

**Svenska kraftnät är en
beställarorganisation som har en stor
möjlighet att påverka sina
leverantörskedjor!**

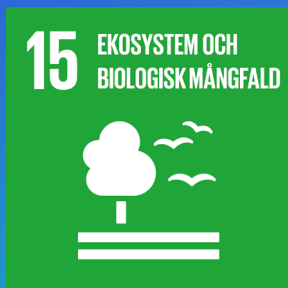
Svenska kraftnäts uppförandekod, från utmaning till förbättring

- **2019, utmaning:** Svenska kraftnät identifierade behovet att ta fram en uppförandekod för leverantörer (eller code of conduct), som sedan skulle spridas och bifogas i alla upphandlingar.

Uppförandekoden definierar de minimikrav och förväntningar vi har på de företag som levererar varor, tjänster och entreprenader till oss.

Skall-kraven omfattar områdena affärsetik, arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter samt miljö och säkerhet.

SVENSKA KRAFTNÄTS UPPFÖRANDEKOD FÖR LEVERANTÖRER

Svenska kraftnäts uppförandekod, från utmaning till förbättring

- **2020, målsättning:**
 - **Mål:** Vi säkerställer miljöhänsyn och hållbarhet i våra leverantörskedjor, genom att inkludera uppförandekoden i alla upphandlingar.
 - **Nyckeltal:** Andel nya upphandlingar där uppförandekoden är ett kontraktskrav (%).

Resultat rapporteras tertialvis och redovisas för ledningsgruppen.

Svenska kraftnäts uppförandekod, från utmaning till förbättring

- **Ytterligare åtgärder som vidtagits i arbetet mot målet:**
 - Information på inköpsmöten, intranätet, i nyhetsartiklar i sociala medier samt på möten med entreprenörer.
 - Uppförandekoden införd i inköpsmallar.
 - Uppföljning av samtliga upphandlingar istället för stickprov och dialog med Inköpsavdelningen.
 - 2024 blev det en obligatorisk bilaga även för mindre inköp, integrerades i inköpssystemet för att minska risken med den mänskliga faktorn.

Svenska kraftnäts uppförandekod, från utmaning till förbättring

- **2024, förbättring:**

- Måltal 2023: 100%
- Måltal 2024: 100%
- Utfall 2023: 82,9%
- Utfall Tertial 1 och Tertial 2 2024: 100%

- **Kvarstående utmaningar:**

- > Fråga om uppförandekoden är relevant för t.ex. doktorandtjänster och FoU-projekt.
Svar: Bör tas med oavsett det som köps in, material eller tjänst.

- **Nästa steg:** nytt mål och nyckeltal tas fram 2025, då målet har uppnåtts!

Exempel på arbetsätt – Avvikelse- hantering

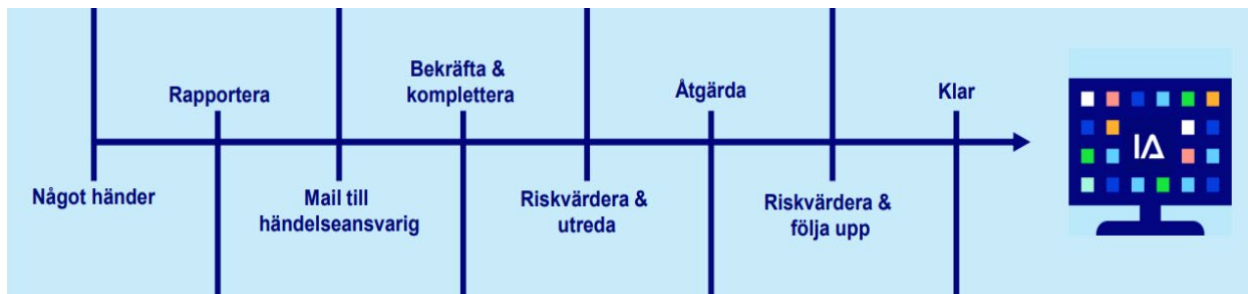
Förbättringsarbete och avvikelshantering

- Svenska kraftnät använder två hanteringssystem, ENIA och EFA:
 1. **ENIA** avvikelshanteringssystem från AFA Försäkring, är det system som används för att rapportera, utreda, åtgärda och följa upp avvikelser inom området Hälsa/Arbetsmiljö, Miljö, Kvalitet och Elsäkerhet. Infördes 2014.
 2. **EFA** är en intern stödprocess för **Erfarenhetsåterföring**, **Förbättringsförslag**, **Avvikelsehantering** och **avstegshantering**. Den används för att rapportera och åtgärda återkommande brister, där behov av övergripande utvecklingsarbete identifieras. Infördes 2023.

1. ENIA avvikelshanteringssystem

Svenska kraftnät använder ENIA till:

- **Händelsehantering** inom arbetsmiljö, elsäkerhet, miljö, kvalitet och egendom/fysisk säkerhet
- **Riskbedömningar**
- **Checklistor** för uppföljningar inom projekt- och anläggningsverksamheten
- Sammanställning av **statistik** tertialvis

1. ENIA avvikelshanteringssystem

Vinster

- Enkelt att använda via dator och via IA-appen.
- Tydlig överblick över tex skadeorsaker, systematiskt återkommande avvikelser mm.
- Fler händelser har rapporterats under åren, även om detta påverkas av antalet pågående projekt.
- Möjlighet att delta i utskott för utveckling av systemet med andra användarföretag.

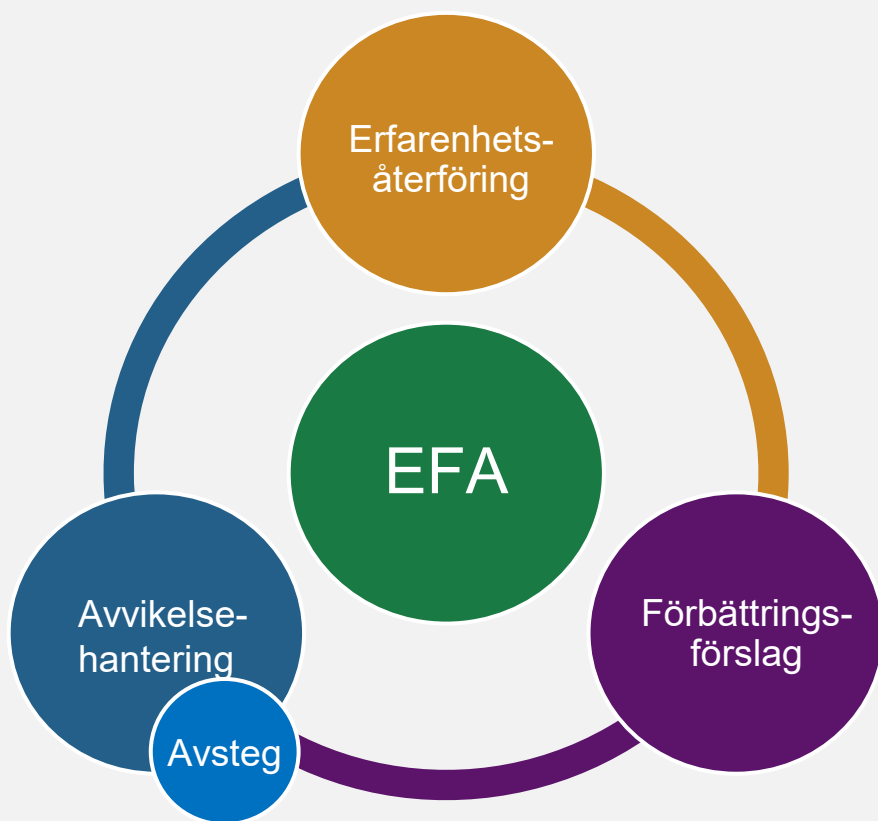
Utmaningar

- Viktigt att ha rutiner för kontinuerlig uppföljning av framdrift för inrapporterade händelser. Risk att händelser annars blir liggande utan åtgärd.
- Viktigt med återkoppling till rapportörer- bidrar till ökat engagemang att rapportera.

- Utmaning att nå ut i hela organisationen med erfarenhetsåterföring och lessons learned från inträffade händelser.

EFA

2. Arbetsättet EFA

- Tillämpas internt inom anläggningsprojektverksamheten
- Avser återkommande brister, där behov av övergripande utvecklingsarbete identifieras (t.ex. uppdatera styrande dokument)
 - Genomför erfarenhetsåterföringar
 - Tar hand om förbättringsförslag
 - Tar hand om systematiska kvalitetsavvikelser
- För tidigt för återkoppling angående fördelar/nackdelar, men bra komplement till ENIA och uppskattas inom organisationen

Exempel på ärende

- Körskador i en kraftledningsgata inom ett område som hyser den fridlysta arten väddnätfjäril.
- Registrerades som avvikelse i ENIA och anmäldes till länsstyrelsen.
 - Hade missat söka dispens
 - Bristande kommunikation och uppmärksamhet
 - Entreprenören uppfyllde inte kunskapskravet
- Utreds vidare som EFA-ärende för lärdom om efterlevnad av artskyddsförordningen inom organisationen.

Frågor?

Célia Ferraro

Miljöspecialist

celia.ferraro@svk.se

An aerial night photograph of a Swedish town, likely in a coastal or lakeside area. The houses are illuminated from within, and streetlights cast a warm glow on the roads. In the background, a large body of water reflects the ambient light. The overall atmosphere is peaceful and well-lit.

**Tillsammans för
ett lysande Sverige**